

føretagne Landstingsvalg vilde have faaet et andet Udfald, om ogsaa Valgbestyrelsen ikke havde gjort sig skyldig i de to paaankede Forhold. Derimod formener jeg, at de to paaankede Punkter ere af en saadan Beskaffenhed, at de maatte fortjene lidt nærmere Paatale, idet jeg ikke ser rettere, end at naar en Valgbestyrelse mulig fremdeles har det i sin Magt at fortolke Loven paa lignende eller andre Maader, end her er fket, vil man komme temmelig langt bort fra Valglovens Bestemmelser. Det er nævnt af den ærede Ordfører, at hele Udvalget anser det Forbud, som af Valgbestyrelsens Formand blev nedlagt mod Afgivelsen af blanke Stemmesedler, for ikke stemmende med Valgloven. Der kan maatte hos Enkelte og i hvert Fald hos den Mand, der har klaget over Valget, være en Formodning om, at dette Forbud fra Valgbestyrelsens Formands Side har haft Indflydelse paa Stemmegivningen ved Valget. Det skal jeg i ethvert Fald ikke opholde mig ved, da det, som jeg har nævnt, ikke forekommer mig, at der foreligger tilstrækkelige Data for, at Valgets Udfald var blevet et andet. Altsaa, jeg vil foreløbig se bort herfra; men at der kan være en Formodning for, at dette Forbud af Formanden har idetmindste paa enkelte Vælgere øvet en Indflydelse, er vel temmelig utvivlsomt. Ligeledes ser jeg ikke rettere, end at den Fremgangsmaade, som er brugt ved at paaføre Stemmesedlerne de vedkommende Vælgere's Navne, maa anses for at være i Strid med Valgloven, og ligeledes denne Fremgangsmaade er jeg i hvert Fald for min Del tilbøielig til at antage ikke har været ganske uden Følger for enkelte Stemmegivende. Det er jo ikke sjældent saa, at En og Anden kan ønske af forskjellige Grunde, at hans Stemmegivning saavidt muligt bevarer hemmelig, og da dette ikke her kunde ske ved de enkelte Navnes Paaførelse paa Stemmesedlerne, kan det let tænkes, at En og Anden knap nok havde stemt saaledes, som han oprindelig havde tænkt sig. Nu har den ærede Ordfører for Udvalget forment, at der ikke i Valgloven findes Noget, der taler bestemt imod, at der paaføres Stemmesedlerne Navne, men her skal jeg dog tillade mig at minde om, at der jo er udgaaet et Cirkulære fra Indenrigsministeriet til Amtmændene angaaende et Byraadsvalg, hvor Stemmesedlerne ligeledes vare indrettede til navnlig Underkrift, og Vælgene altsaa havde faaet Formening om, at de skulde underkrive dem. Der blev da udtalt fra Indenrigsministeriet, at Sigt ikke kunde fordres, ja, at Stemmesedlerne end ikke maa indrettes saaledes, at der bibrignes Vælgene den Formening, at de skulde underkrive dem. Der er ganske

vist ikke udtrykkelig sagt, at Valgbestyrelsen ikke maa føie Navne paa, men det synes at ligge temmelig nær, at naar Valgloven Intet indeholder om, at der skal være Navns Underkrift — der staar nok, at Stemmesedlerne behørig skulde mærkes, men det er jo noget Andet end at paaføre Navne — saa kan man gaa ud fra, at Tanken har været den, at enhver Vælger, som ønskede sin Stemmegivning holdt hemmelig, kunde have Ret til at forlange, at den ogsaa blev det. Den ærede Ordfører mente rigtignok, at Valgbestyrelsen let kunde stasse sig Underretning om, hvorledes Stemmerne vare faldne, derigjennem, at Stemmesedlerne afleveredes i en vis bestemt Orden til Formanden. Der er dog imidlertid en anden Omstændighed, som væsentliggjør en saadan Kontrol fra Valgbestyrelsens Side, idet det jo i Valglovens § 82 hedder, at efterat Stemmesedlerne ere nedlagte og blandede i en dertil bestemt Urne o. s. v., saa foregaar Oplæsningen. Formanden skal altsaa modtage Stemmesedlerne og eftertælle dem, og naar han saa har eftertalt dem, skulde de i Urnen og blandes, men saa bliver det jo umuligt at faae oplyst, i hvilken Orden de ere blevne afleverede, og Jellesmærket kan jo ikke give nogen Oplysning om, hvem der har afgivet vedkommende Stemmeseddel. Jeg kan derfor ikke se rettere, end at saavel Forbudet mod at aflevere blanke Stemmesedler som Paaførelsen af Navnene paa Stemmesedlerne er to Handlinger fra Valgbestyrelsens Side, der ere i Strid med Valgloven, og jeg maa formene, at saadanne Afvigelser fra Valgloven ikke bør undgaa Paatale. Jeg er saaledes tilbøielig til fra min Side at henstille til den høitærede Indenrigsminister, om ikke et saadant Forhold bør underkastes nærmere Overveelse, og om der ikke bør dikteres den paagældende Valgbestyrelsens Formand en Mult for den her fulgte Fremgangsmaade. Jeg deltaget altsaa med det øvrige Udvalg i at indstille Valget til Godkjendelse, men tillader mig at foreslaae en Henstilling til den ærede Indenrigsminister om nærmere at tage under Overveelse, om ikke den Fremgangsmaade, der af Valgbestyrelsens Formand er anvendt, i hvert Fald fortjener en aldeles bestemt misbilligende Paatale og muligvis en Bøde.

Orrieger: Jeg er enig i Indstillingen, saaledes som den er fremkommen fra det ærede Udvalg, og skal med Hensyn til selve det Spørgsmaal, som foreligger, kun gjøre en Henstilling dels til den ærede Ordfører, ikke saa meget med Hensyn til Forslaget om Valgets Godkjendelse som med Hensyn til Sagen selv, og dels til den ærede Inden-